

Declaració de Montserrat sobre “Religions i Construcció de Pau”

10 d'abril de 2008

Organitzat per Fundació
Cultura de Pau

Amb el suport de

 Generalitat de Catalunya

 Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament

En col·laboració amb

 Abadía de Montserrat

 fdc
Fondation pour le
Dialogue des Religions

 Generalitat de Catalunya
Patrimoni de la Montanya
de Montserrat

La informació enganyosa sobre l'origen dels conflictes exigeix una anàlisi inequívoca sobre la relació entre els sentiments religiosos i la violència, per tal d'avançar cap a la construcció de la pau a través de la prevenció i la resolució pacífica dels conflictes. Si no analitzem i donem a conèixer de manera acurada aquesta relació, alguns mitjans de comunicació i moltes persones d'arreu del món continuaran pensant i percebent de manera errònia que la religió és sovint la que alimenta la violència. En efecte, moltes vegades la violència s'origina en els àmbits de poder, dels recursos i de les ideologies, i la religió és sovint mal usada per promoure aquests conflictes.

L'any 1994, va tenir lloc a Barcelona una important reunió de representants de diferents creences i organitzacions religioses,⁽¹⁾ en la qual els participants van arribar a la conclusió unànime que les religions, basades en una visió comuna de la humanitat i valors compartits com la fraternitat, la solidaritat humana i l'amor, no haurien de ser mai més origen de confrontació sinó de conciliació.

Els conflictes dramàtics i inacabables al Pròxim Orient, com també els esdeveniments tràgics que han tingut lloc recentment en altres parts del món, requereixen solucions

(1) Declaració de Barcelona 1994: Declaració sobre el paper de la religió en la promoció d'una cultura de pau, UNESCO.
www.unesco.org/cpp/uk/declarations/religion.pdf

a partir de la presa de consciència, del compromís i de la implicació dels líders religiosos i de la societat civil, que han d'exigir voluntat política i acció a les autoritats competents. En aquest context, la imposició d'una política de doble moral per part d'alguns països és una amenaça per la pau i l'estabilitat i complica el paper de les religions que treballen per la justícia en entorns tan complexos.

Estem assistint a un deteriorament creixent de la governança global. Això és visible en diverses qüestions: del clima a les finances, de la llei a la justícia social, dels drets humans al treball decent. Aquestes amenaces han creat una sensació de manca de seguretat a nivell humà.

En moments de crisi, les religions han d'oferir esperança i confiança a la humanitat. A més, és especialment important que ajudin a conservar valors en un sistema social i econòmic que cada cop els té menys en compte. A tot això, la societat civil, basada en valors humans universals, ha esdevingut un actor clau per abordar qüestions globals i promoure un altre tipus de governança.

En conseqüència, és mitjançant una aliança de valors, que les religions i la societat civil poden actuar sobre les institucions polítiques en l'àmbit local, nacional i internacional per oferir esperança, justícia i progrés.

Tal com estableixen l'Informe de l'Aliança de Civilitzacions i altres documents,⁽²⁾ hem d'intensificar els nostres esforços per reduir les divisions entre religions i cultures a través del diàleg i d'actuacions concretes, perquè les religions i les cultures estan entrelaçades. Hem de superar les idees falses, els estereotips, el llenguatge i els conceptes esbiaixats que difonen els mitjans de comunicació i sovint reproduïxen lideratges irresponsables. Les religions s'han de mantenir unides per què puguin coexistir en harmonia i treballar plegades per construir un futur comú. Hem de rebatre les actituds que propaguen la idea d'un lligam aparent entre religió i violència, extremisme i fins i tot terrorisme.

En aquest context, és del tot urgent la necessitat de promoure accions que puguin contrarestar la situació i les tendències actuals, basades en la força i la imposició. Hem de fomentar comportaments i actituds orientats a l'acció i hem de donar a conèixer el veritable origen

---

(2) Informe del Grup d'Alt Nivell de Nacions Unides per a l'Aliança de Civilitzacions: www.unaoc.org; Procés de diàleg entre civilitzacions: www.unesco.org/dialogue, Foment del diàleg interreligiós i intercultural, comprensió i cooperació per la pau. Resolució de l'Assemblea General de Nacions Unides A/RES/61/221, www.un.org/ga/61/; Declaració de Rio sobre “Aliança de civilitzacions, interculturalisme i drets humans”, Rio de Janeiro, desembre de 2007.

dels conflictes, incloent-hi, si escau, el mal ús de les religions i les ideologies. Hem d'oferir solucions possibles per construir la pau i implantar-la en la ment de les persones, especialment en la dels actors polítics i socials, així com en la dels mitjans de comunicació.

En conseqüència, reunits a l'inspiradora muntanya i abadia de Montserrat, i en el marc del 60è aniversari de la Declaració Universal de Drets Humans, reconfirmem la nostra plena adhesió als principis englobats en la Declaració, com també en altres documents i acords internacionals, que garanteixen el dret i el ple respecte a la llibertat de religió i altres creences, i promouen el diàleg i la interacció amb persones d'altres pertinences i identitats, siguin creients o no. En aquest sentit, sembla essencial una trobada i una posada en comú ràpides i eficaces entre els representants de les religions, i amb autoritats nacionals i internacionals, sobretot per identificar els valors i les normes comuns per aprendre a viure amb les nostres diferències.

Destaquem la importància que tenen avui les identitats, les quals, deixant de banda els extremismes, esdevenen la base més ferma per un model efectiu de coexistència internacional.

Estem convençuts que cal construir una cultura de diàleg, aliança, no-violència i pau amb ple respecte pels drets humans, la Carta de Nacions Unides i l'estat de dret. Aquesta cultura de pau compartida ha de donar expressions creatives a les ensenyances de les tradicions religioses del món que, amb un sentiment de fraternitat i respecte pel proïsme, han posat en relleu que tots som responsables els uns dels altres. En termes polítics, l'única seguretat possible a la pràctica i responsable des del punt de vista moral és la "seguretat compartida". Expressem en veu alta el nostre suport convençut a tots els compromesos a aquest projecte comú.

Apel·lem als líders religiosos, a tots els nivells, des de la jerarquia més alta fins al nivell més popular, a reforçar i exercir el seu paper crucial com a actors de pau i comprensió mútua.

Apel·lem a la societat civil, els actors institucionals i els mitjans de comunicació a treballar en estreta col·laboració, diligentment i incansable, amb resolució i imaginació, per assolir els Objectius del Mil·lenni i anar més enllà, i d'aquesta manera, accelerar la transició de l'ús de la força a la paraula i el diàleg, de la violència a l'harmonia intercultural i interreligiosa, del xoc a l'aliança, d'una economia de guerra a una economia de desenvolupament global, d'una cultura de guerra a una cultura de pau, basada en la justícia i en la llibertat.

Fem una crida especial a les comunitats religiosa, educativa, acadèmica, científica i artística, com també a les associacions intel·lectuals i think tanks. Per la seva mateixa naturalesa, haurien de convertir-se en els principals paladins de l'ensenyament i l'aprenentatge dels drets humans, la tolerància, els valors i un millor equilibri de gènere.

Convidem totes les expressions culturals a participar en la construcció d'una arquitectura internacional a través d'un diàleg intercultural que reforci una cultura de pau compartida.

Apel·lem els mitjans de comunicació que contribueixin a evitar l'àmplia difusió d'estereotips i imatges esbiaixades i a promoure una millor entesa entre diferents cultures i religions.

Apel·lem al lideratge polític, els governs i les organitzacions internacionals –especialment mitjançant una reforma profunda del sistema de Nacions Unides– a unir els seus esforços, guiats pels "principis democràtics",⁽³⁾ per fer front als reptes que amenacen la humanitat. Estem convençuts que si els éssers humans volen, poden transformar el món. Tal com reconeixen totes les religions, no hi ha res que estigui fora de l'abast de la distintiva capacitat creativa de l'ésser humà.

Federico Mayor
President
Fundació Cultura de Pau

H. H. Aram I
Katholikós de Cilícia
i President Consell d'Esglésies del Pròxim Orient

Abdulaziz O. Altwajiri
Director General de l' ISESCO

Montserrat, Barcelona, 10 d'abril de 2008

Mohammad S. Khatami
President
Fundació pel Diàleg Entre Civilitzacions

Joan Enric Vives⁽⁴⁾
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra

Rabí René Samuel Sirat
Vicepresident
Conferència Europea de Rabins

(3) Constitució de la Unesco, 1945.

(4) Per ordre i representació, signat per Joan Massa, Secretari de la Mitra del Copríncep d'Andorra.

Mar Odisho Oraham
Bisbe per Europa
Església Assíria de l'Est

Kjell M. Bondevik
President
Centre Oslo per la Pau i els Drets Humans

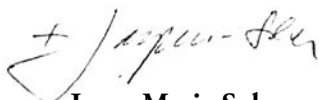
Candido Mendes de Almeida
Secretari General
Acadèmia de la Llatinitat

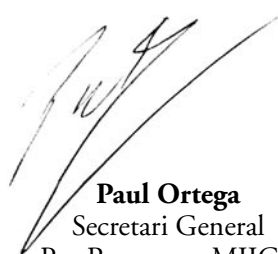
William F. Vendley
Secretari General
Conferència Mundial de Religions per la Pau

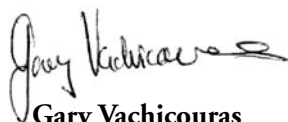
Roberto Savio
Responsable de Relacions Internacionals
Fòrum Polític Mundial

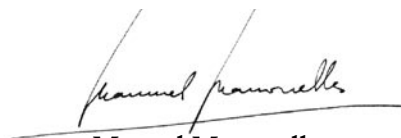
Josep Maria Soler
Abat de Montserrat

Paul Ortega
Secretari General
Pax Romana – MIICA

Gary Vachicouras
Director Executiu, Fundació per la Recerca i el Diàleg
Interreligiós i Intercultural

Manuel Manonelles
Secretari i Coordinador
Encontre i Declaració de Montserrat

Autoritats adherides a la Declaració

SAR Príncipe El Hassan Bin Talal
President
Inst. Reial d'Estudis Entre Fes, Jordània

Mikhail S. Gorbachev
President, Fundació Gorbachev
Fòrum Polític Mundial

Mario Soares
President
Fundació Mario Soares

Mary Robinson
President
The Ethical Globalization Initiative

Rabí Arthur Schneier
President
Appeal to Conscience Foundation

Adhesions *in situ* ⁽⁵⁾

David Minoves i Lluçà	Director General de Cooperació al Desenvolupament i Acció Humanitària, Generalitat de Catalunya
Jordi López Camps	President Comitè Executiu, Patronat de la Muntanya de Montserrat
Joan Massa	Secretari de la Mitra del Bisbe de La Seu i Copríncep d'Andorra
Fèlix Martí Ambel	Centre UNESCO de Catalunya
Jamyang Tashi Dorje	Director Espiritual, Sakya Tashi Ling
Josep Lluís Suárez i Garcia	Conseller, Consell Evangèlic de Catalunya
Joan Botam i Casals	President, Centre Ecumènic de Catalunya
Ignasi García Clavell	Director de Seguretat Pública i Relacions Internacionals, Síndic de Greuges i Ex-Secretari d'Afers Religiosos de la Generalitat
Lahcen Saaou	President, Consell Islàmic Cultural de Catalunya
Mohamed Halhoul	Portaveu, Consell Islàmic Cultural de Catalunya
Mohamed Tojgani	President, Consell d'Imams a Bèlgica
Joan Miguel i Rodríguez	Alcalde President, Ajuntament de Monistrol de Montserrat
Jorge Burdam	Responsable Dpt. De Tradició i Cultura Jueva Comunidad Israelita de Barcelona
Joel Cortés Casals	President, Comisión Permanente – Església Evangèlica Espanyola
Marek Pernal	Cònsol General, Consolat General de Polònia
Josep Antoni Carbonell	Pax Romana – Catalunya
Arcadi Oliveres	President, Justícia i Pau
Eduard Ibáñez	Director, Justícia i Pau
Alfons Banda i Tarradellas	President, Fundació per la Pau
Jordi Armadans i Gil	Director, Fundació per la Pau
Víctor Terradellas i Maré	President, Fundació CATmón
Luis Rodríguez Serrano	President de Estaca, Església de Jesucrist dels Sants dels últims dies
Ayaz Hussain	Cònsol General, Consolat General de Pakistan
Thubten Wangchen	Director, Fundació Casa del Tíbet
Francisco López Segrera	Assessor acadèmic, Global University Net. for Innovation- UPC
Manuela A. Condeminas Hughes	Cònsol General Honorari, Consolat General Honorari de Malàisia
Antoni Bayés de Luna	
Maria Clara de Bayés de Luna	
Josep Ribera	Director, Fundació CIDOB
Albert Estrada-Vilarrasa	Cònsol General, Consolat General d'Eslovènia
Francesc Torradeflot	Associació UNESCO per al Diàleg Interreligiós
Arxiprest Joan	Església Ortodoxa, Patriarcat de Sèrbia
Pilar de Vilar	Creient
M ^a . Rosa Ocaña	Delegada d'Ecumenisme de l'Església Ortodoxa (Patr. de Sèrbia)
Paco Jiménez-Salinas	Advocat, mediador de conflictes
M ^a Mercè Sallera	Delegada per Catalunya, Aragó, Comunitat Valenciana, Balears i Andorra del Moviment dels Focolars
Francisca Pi Pérez	Moviment dels Focolars
Amparo Gómez Olmos	Moviment dels Focolars i Revista Ciutat Nova
M ^a Rosario Aoiz	Presidenta, Asociación Foro Humano Alianza Nueva Humanidad

(5) Adhesions fetes a Montserrat, el 10 d'abril de 2008

Mª Rosa Cadaso
Rosa Serrahima
Dechen Shak Dagsay
Elisenda González Garcia
Rev. Pare Aurel Bunda
Joan Hernández Serret
Luís Rodríguez
Benjamí Planes

Vice-Presidenta Alianza Nueva Humanidad
Moviment dels Focolars
Tibetan Mantra Singe
Fundació Casa Tibet
Arxiprest de l'Església Ortodoxa Romanesa
Secretari del Grup de Treball Estable de Religions
Església Mormona
President, Consell Evangèlic de Catalunya

Per a adhesions: emontserrat@fund-culturadepaz.org

Arribada a la plaça de Santa Maria i benvinguda per part del Pare Abat de Montserrat. Fotos de FCP/Francesc Parés

Moments de l'encontre i debat. Fotos de FCP/Francesc Parés

La presentació de la Declaració de Montserrat al "Saló de la Façana" del Monestir de Montserrat. Fotos de FCP/Francesc Parés

Declaració de Montserrat sobre "Religions i Construcció de Pau"

A dalt a l'esquerra: Vista general de la sala durant la presentació de la Declaració.

A dalt a la dreta: Un moment de la signatura de la Declaració, i un altre, de debat distès.

Esquerra Visita de la Basílica i del Monestir per part dels participants de l'Encontre.

Fotos de FCP/Francesc Parés

